

Dan Coman

PLICTISITOAREA
vacanță de vară
a FRĂȚILOR RĂȚOI

ilustrații de
Andrei Damian

arthur

1. Verde-ca-pătrunjelul & cimitir

Gersa I.

Așa se numește locul ăsta și exact aici, în casa verde de lângă biserică, stăm noi.

Noi, adică eu, care tocmai am terminat clasa a IV-a,

Ucu, frate-meu, care e cu trei ani mai mic decât mine (și care tocmai mi-a cerut încă o porție de *pităceață*),

mama (care e în verandă, spală hainele în ligheanul de tablă)

și

tata (care, îmbrăcat ca de obicei cu reverenda lui neagră de preot, s-a întors de la râu cu gălețile pline cu apă și se pregătește să ude grădina).

De o săptămână suntem în vacanța de vară și deja ne plictisim îngrozitor.

Plictiseala e galbenă și moale, zice frate-meu, scobindu-se-n nas.

Plictiseala e plictiseală, nu are culoare, îi răspund, ridicându-mă de pe trepte, scuipând cu toată forța în sus, încercând să dau boltă, să nimeresc mai apoi cu biluțele spumoase de scuipat una dintre găinile care se tot învârt și cotcodăcesc prin fața casei.

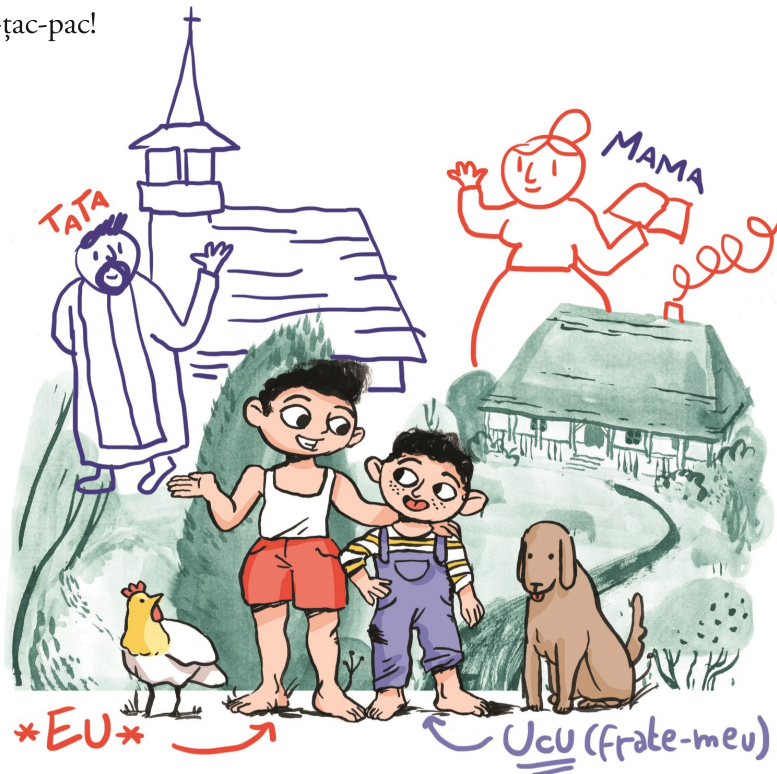
Casa noastră e verde ca pătrunjelul, zice Ucu, ridicându-se la rândul lui, atât cât să vadă dacă am nimerit vreuna din țintele mele mobile.

Dincolo de casa-noastră-verde-ca-pătrunjelul e râul, iar dincolo de râu e școala.

Dincoace de școală, de râu și de casa-noastră-verde-ca-pătrunjelul e biserică, iar în spatele bisericii e cimitirul.

Un cimitir îngust, sub formă de L-mare-de-tipar, așezat în pantă – spațiu perfect pentru a pierde vremea cât e ziua de lungă:

cruci de lemn până sus, în vârful dealului, folosite pe post de porți sau de adversari atunci când jucăm fotbal
căpițe de fân (ascunzători excelente)
plante pentru ceai
măcriș
trifoi-cu-patru-foi
morminte acoperite de buruieni, din spatele cărora tragem cu praștia, la țintă, după ciori
iarbă moale și pufoasă (perfectă pentru alergat)
câmp ideal de război:
țac-țac! – cu arcurile din lemn de alun;
țac-pac! – cu puștile subțiri făcute din dranițe;
pac-pac! – cu pistoalele cu capse;
pac-țac-pac!

După ce am nimerit cu biluțele de scuipat cinci găini (nu și cocoșul), m-am ridicat de pe treptele casei și am tuit-o spre cimitir.

Cimitirul e curtea noastră. Singurul loc de joacă pe care-l avem. În vacanța de vară, aici ne petrecem cea mai mare parte din zi.

Chiar, în ce zi suntem azi? mă întrebă Ucu, alergând în urma mea spre vârful cimitirului, acolo unde, între două cruci de piatră, e cel mai bun loc de tras cu mingea la poartă.

Luni, îi răspund, numărând șapte pași de la cruci până la locul unde așez mingea pentru șut – nu înainte de a face un semn cu călcâiul, o mică groapă în iarbă deasupra căreia așez mingea cu grijă, rotind-o de câteva ori în mâini, pentru a-i găsi poziția ideală.

În ce dată, nu în ce zi a săptămânii! insistă el.

17 iunie 1986, îi zic.

17 iunie 1986?

Da, luni, 17 iunie 1986. Hai, lasă întrebările, du-te în poartă.

Luni, 1986, repetă frate-meu, așezându-se la mijloc, între cele două cruci, cu mânușile groase de lână trase peste mâini, până la cot, aplecat puțin în față, gata să facă salturi spectaculoase după minge,

luni, 17 iunie 1986, zice el, *e o zi luuuuungă și fosfore...*

N-a apucat să termine. Am tras cu putere, pe nepregătite – n-a reușit să schițeze niciun gest. Primul șut, primul gol. *O să-ți dau 10 din 10*, i-am zis, așteptând să recupereze mingea dintre tufișurile de coțobrele și să mi-o paseze înapoi.

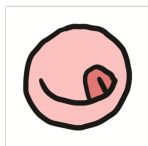
Când ne-am întors din cimitir, transpirați și murdari, ne-am așezat iar pe treptele calde ale casei, așteptând.

Știam însă că așteptam degeaba, nu avea să se întâmple absolut nimic.

Și în vacanța asta de vară plictiseala era, ca întotdeauna, fără sfârșit.

2. Pităceață & plictiseală

Vara, Gersa I e pustie.

Eu și frate-meu ne trezim înainte de opt dimineața, mâncăm *pităceață*, apoi ieșim și ne așezăm pe treptele casei sau stăm ore în șir la marginea drumului, uitându-ne de-a lungul satului, în sus și în jos. Nici țipenie de om, de parcă am trăi singuri-cuc pe o planetă pitică, uscată și plină de praf.

Plictiseala miroase puternic a ceapă. A săpun de casă, făcut din leșie și întins pe ziare, la uscat. A găinaț. A biscuiți cu măr. A praf și a pâine neagră, zice întruna frate-meu, stând turcește pe trepte.

Miroase pe naiba, îi răspund, așezându-mă lângă el, pe cimentul cald.

Plictiseala e o broască verde, grasă și bătrână. O musculiță care se simte foarte singură, zice el, vorbind ca pentru sine.

În spatele casei-verzi-ca-pătrunjelul, lângă cușca de lemn a lui Ociuc, sunt cotețele pentru găini, iar în spatele cotețelor pentru găini e un deal golaș căruia îi spunem *ponșie*.

Ponșea Ulii.

Ce înseamnă „Ponșea Ulii“? mă întrebă Ucu, uitându-se-n sus, spre deal, cu mâna pusă streășină la ochi.

Înseamnă Ponșea Ulii, ce altceva să însemne? îi răspund.

Adevărul e că habar n-am ce e cu numele ăsta. Când, acum câțiva ani, am întrebat-o pe mama, ea, aplecată peste ligheanul cu rufe, mi-a zis: *Cum adică ce-i cu numele ăsta? Așa i se zice de când lumea, așa-i zicem și noi.*

Acum mama a ieșit în curte, întinde hainele la uscat, tata udă straturile de ardei și de castraveți din grădină, eu și frate-meu stăm pe treptele casei și mâncăm o porție nouă de pităceață.

La început, când eram eu mic de tot (mic și gras, dar asta e altă poveste), *pităceață* însemna doar pâinea cu dulceață pe care mi-o dădea mama după masa de prânz – și eu, bucuros, ieșeam în cimitir și o savuram, jucându-mă de unul singur ore în șir, alergând după găini, învârtind bucata de pâine deasupra capului ca pe un lasou sau punând pe prispa bisericii capcane de dulceață pentru vrăbii, furnici și porumbei.

Dar de când a apărut frate-meu, și *datorită* lui, *pităceață* nu mai înseamnă doar pâinea cu dulceață. Am ajuns să le spunem așa tuturor dulciurilor. Absolut tuturor dulciurilor pe care reușim să punem mâna – salamul de biscuiți

glucoza	ciocolata Scufița Roșie
mentosanele	
pufarinii	Gumela
grișul cu sirop de zahăr	
	laptele de pasăre
caramellele de pe care nu se duce niciodată cu totul hârtia	
	biluțele colorate de Cip
budinca Fosfarin	
	bomboanele cu lapte pe care le primim rest de la magazin
prăjitura cu măr	
și	
prăjitura cu urdă dulce	
și	
prăjitura Televizor (făcută doar la Crăciun)	
	cozonacul cu rahat și cozonacul cu nucă
țucărul sucit	
	batoanele de halviță
crema de zahăr ars –	

toate-s acum *pităceață*.

Mai nou, preferata mea *pităceață* e pâinea stropită cu apă pe deasupra căreia presar zahăr – bineînțeles că frate-meu, așa cum face el de obicei, s-a luat după mine și acum *pităceața* cea nouă e și desertul lui preferat – doar că încă nu știe să și-l prepare singur (mereu toarnă fie prea multă apă, fie pune prea puțin zahăr) așa că de fiecare dată trebuie să i-l pregătesc eu.

Tocmai a cerut a treia porție, pe care i-am promis că i-o fac dacă îmi spune cum se zice *pităceață* în păsărească.

Pi-păltă-pă/ce-pe/pe-pe, a zis el, după o clipă de gândire.

E clar, nu înțelege nimic.

